

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА Силабус навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	Денна
Рік підготовки, семестр	4 курс, 6 семестр
Обсяг дисципліни	3,0 кредитів ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 56 години, лекційних – 16 годин, семінарських – 18 годин
Форма семестрового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Інформація про викладачів	Лекції: Пухальський Вадим Валентинович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри v_pukhalskui@univer.km.ua https://univer.km.ua/profile/pukhalskyi-vadum-valentinovich Профілі у наукових базах даних: Google Scholar Пухальський Вадим Валентинович - Академія Google https://orcid.org/0000-0002-1145-0109 Семінарські заняття, консультації: Пухальський Вадим Валентинович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку v_pukhalskui@univer.km.ua https://univer.km.ua/profile/pukhalskyi-vadum-valentinovich Профілі у наукових базах даних: Google Scholar Пухальський Вадим Валентинович - Академія Google https://orcid.org/0000-0002-1145-0109
Розміщення курсу	Google classroom «Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва» https://classroom.google.com/c/NzEyMjMwNTc3Njc3
Консультації	Офлайн консультації: згідно із затвердженим розкладом; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Google meet у робочі дні з 9.00 до 17.00.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в професійній сфері. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК 06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 07. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність. СК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>
Результати навчання	<p>ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти. ПР 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань..</p>
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Дисципліна циклу професійної підготовки, курс навчання –4-й, семестр –6-й. Тип дисципліни - вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальної дисципліни: Бухгалтерський облік, Фінансовий облік і аудит, Фінансова звітність.</p>
Зміст навчальної	<p>Тема 1. Організація обліку суб'єктів малого підприємництва. Тема 2. Облік активів суб'єктів малого підприємництва.</p>

дисципліни	<p>Тема 3. Облік капіталу та зобов'язань на малих підприємствах.</p> <p>Тема 4. Облік витрат, доходів та фінансових результатів.</p> <p>Тема 5. Звітність суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>Тема 6. Порядок складання та подання звітності мікропідприємствами.</p> <p>Тема 7. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.</p>
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Основні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text. 2. Господарський кодекс України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text 3. Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні: Закон України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text 4. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text 5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01#Text. 6. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0422201-03#Text 7. Верига Ю.А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навч. посіб. – Київ: ЦНЛ, 2017. – 264 с. 8. Левицька С.О. Осадча О.О., Антонюк О.Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. ПП «Формат – А», Рівне, 2020. 200с. 9. Маргасова В.Г., Акименко О.Ю. Облік на підприємствах малого бізнесу. Конспект лекцій для студентів спеціальностей -Облік і оподаткування всіх форм навчання. – Чернігів: ЧНТУ, 2018. – 121 с. 10. Марчук У.О., Гуцаленко Л.В., Мельянкova Л.В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навчальний посібник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – 390 с. 11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text. 12. Пухальський В.В. Облік контрольованих операцій в Україні. Наукові перспективи. № 12 (54) 2024. с. 848-856. DOI: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)-848-856 13. Пухальський В.В. Практичне застосування принципів податкового законодавства у податковому контролі. Herald of Khmelnytsky National University. № 3 (2) 2025. Том 342 с. 78-82. (https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1918) DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(2)-12 14. Пухальський В.В. Сучасні підходи до аудиту фінансової звітності. Економічний дискус. 2025. Випуск 1-2. С. 58-66. (http://ed.pdatu.edu.ua/article/view/336280) DOI:10.36742/2410-0919 13. Методичні вказівки до вивчення курсу «Основи аудиту» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 97 с. 15. Методичні вказівки до вивчення курсу «Облік та аналіз ЗЕД ЧІ.» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні

економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 111с.

Допоміжні джерела

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: <https://document.vobu.ua/doc/3389>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: <https://document.vobu.ua/doc/3387>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: <https://document.vobu.ua/doc/3383>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: <https://document.vobu.ua/doc/3371>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». <https://document.vobu.ua/doc/3368>.
6. Подолянчук О. А. Організація обліку суб'єктами малого підприємництва. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5536>.
7. Меліхова Т, Синиця Ю., Рой Я. (2024). Удосконалення бухгалтерського обліку за національними стандартами та методики внутрішнього контролю з метою складання достовірної фінансової звітності малих підприємств та запобігання банкрутству. *REVIEW OF TRANSPORT ECONOMICS AND MANAGEMENT*, (10(26), 197–206.
8. Песцов-Світалка О. С, Більдй А. В. Актуальні питання підготовки фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва. Регіональна економіка та управління. 2019. Вип. 4 (26). С. 50–53.
9. Хоча Н. В. Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств. Бізнес Інформ. 2018. № 3. С. 259–263. URL: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2018&abstract=2018_03_0&lang=ua&stqa=39.
10. Собченко (Кінева) Т. С. Аналітична оцінка фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Регіональна економіка та управління. 2017. № 4 (17). С. 96–100.
10. Банера Н. П., Гелей Л. О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. Науковий погляд: економіка та управління. 2021. № 1 (71). С. 55–62. URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-10>.
11. Белова І, Семенишена Н., Мельничук О. Генезис становлення облікової системи малих підприємств в Україні. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Вип. 1-2. С. 26–48. URL: https://doi.org/10.35774/ibo_2019.01.015.
12. Зоріна О.А., Петраковська О.В., Юрченко О.А. Фінансова та податкова звітність суб'єктів малого підприємництва. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 12 (247). С. 100-106 URL: <http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/02/12-2021-1.pdf>.
13. Маркус О., Сахару, М. (2020). Особливості організації обліку у субектів малого підприємництва *Молодий вчений*, 10 (86), 223-228: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/305>.
14. Довбуш А.В., Давидовська Г.І. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні // *Інноваційна економіка*. 2020. № 5–6. С. 162–167.

Навчальний контент

Методи навчання	Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної
------------------------	---

<p>та форми поточного контролю</p>	<p>дисципліни «Фінансова звітність» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) слайдова презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія, вікторина Kahoot; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) вирішення ситуаційних завдань та кейсів із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 3) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії. <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або електронне (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу; 2) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання практичних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 4) захист підготовленої презентації.
---	---

	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття 1</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Організація обліку суб'єктів малого підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, роль та місце малих підприємств в економіці України. 2. Нормативно-законодавче регулювання обліку на малих підприємствах. 3. Визначення суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. 4. Критерії віднесення юридичних та фізичних осіб до суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. 5. Порядок державної реєстрації суб'єктів малого підприємництва в Україні. 6. Організація обліку на малих підприємствах. 7. Застосування простої і спрощеної форм бухгалтерського обліку. <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 2 - 3</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Облік активів суб'єктів малого підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документальне оформлення грошових коштів, їх еквівалентів і грошових документів суб'єктами малого підприємництва. 2. Організація обліку та відображення операцій з грошовими коштами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків. 3. Порядок відображення інформації про операції з грошовими коштами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва. 4. Документальне оформлення операцій з надходження, переміщення, переоцінки, амортизації та вибуття основних засобів на малих підприємствах 5. інтегративний та аналітичний облік руху основних засобів у суб'єктах малого підприємництва. 6. Поняття та класифікація запасів, що використовуються суб'єктами малого підприємництва. 7. Види оцінки, що застосовуються суб'єктами малого підприємництва
--	---

<p>Лекційні заняття</p>	<p>при обліку надходження та вибуття запасів.</p> <p>8. Організація документування операцій з запасами на підприємствах малого бізнесу.</p> <p>9. Порядок відображення операцій з запасами із застосуванням загального та спрощеного Плану рахунків.</p> <p>10. Документальне оформлення операцій суб'єкта малого підприємництва за розрахунками з дебіторами.</p> <p>11. Організація обліку та відображення операцій за розрахунками з дебіторами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків.</p> <p>12. Узагальнення інформації про розрахунки з дебіторами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва.</p> <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 4</p> <p style="text-align: center;">Тема 3. Облік капіталу та зобов'язань на малих підприємствах</p> <p>1. Облік капіталу на малих підприємствах.</p> <p>2. Особливості обліку власного капіталу на малих підприємствах.</p> <p>3. Суть, значення і класифікація зобов'язань суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>4. Порядок документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва за кредитами банків.</p> <p>5. Порядок розрахунків, документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва перед постачальниками і підрядниками.</p> <p>6. Облік заробітної плати суб'єктів малого бізнесу.</p> <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 5</p> <p style="text-align: center;">Тема 4. Облік витрат, доходів та фінансових результатів</p> <p>1. Суть і класифікація витрат суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>2. Умови визнання витрат відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати».</p> <p>3. Види витрат суб'єктів малого підприємництва. Облік витрат та готової продукції на малих підприємствах.</p> <p>4. Суть і класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>5. Умови визнання доходів відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід».</p> <p>6. Особливості документування операцій з виникнення доходів у суб'єктів малого підприємництва</p> <p>7. Облік доходів на підприємствах малого бізнесу.</p> <p>8. Порядок формування, фінансових результатів.</p> <p>9. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів.</p> <p>10. Облік фінансових результатів.</p> <p>11. Порядок розподілу й використання прибутку на малих підприємствах.</p> <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 6</p> <p style="text-align: center;">Тема 5. Звітність суб'єктів малого підприємництва</p> <p>1. Суть та призначення компонентів звітності суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>2. Законодавчі та нормативні документи, що регламентують порядок формування фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>3. Зміст та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.</p> <p>4. Формування балансу та звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва.</p> <p>5. Порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.</p> <p>6. Аналітичні можливості звітності малого підприємництва.</p> <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 7</p>
------------------------------------	--

	<p style="text-align: center;">Тема 6. Порядок складання та подання звітності мікропідприємствами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть внесених змін у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». 2. Перелік суб'єктів, які складають і подають Фінансовий звіт мікропідприємств. Фінансова звітність мікропідприємств: форми, строки і порядок подання. 3. Формування показників у фінансовій звітності мікропідприємств. <p style="text-align: center;">Лекційне заняття 8</p> <p style="text-align: center;">Тема 7. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок та умови переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. 2. Ставки оподаткування та порядок визначення доходу для платників єдиного податку. 3. Облік податку на додану вартість для малих підприємств. 4. Порядок сплати податку, облік та звітність платників єдиного податку.
Семінарські заняття	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Організація обліку суб'єктів малого підприємництва</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання для усного опитування та дискусії</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Назвіть критерії поділу підприємств для цілей фінансового обліку. 1.2. Назвіть і охарактеризуйте суб'єкти малого підприємництва 1.3. Роль малих підприємств в економіці держави 1.4. Проблемні аспекти діяльності малих підприємств 1.5. Нормативні акти, які регулюють облік на малих підприємствах 1.6. Організаційні засади обліку на малих підприємствах 1.7. Суть загальної системи оподаткування і її вплив на побудову обліку на малих підприємствах 1.8. Суть спрощеної системи обліку і звітності 1.9. Суть та призначення реєстрів обліку <p style="text-align: center;"><i>Ситуаційні завдання</i></p> <p>Ситуаційне завдання 1. Визначте, категорію підприємства для цілей бухгалтерського обліку. Підприємство створене у 2024 р. За даними фінансової звітності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балансова вартість активів становить – 19 000 000 грн; - отримано чистий дохід від реалізації в сумі 1 800 000 000 грн; - середня кількість працівників – 8. <p>За кожним критерієм підприємство потрапляє до різної розмірної категорії. Враховуючи те, що можна визначити належність підприємства за двома критеріями (балансова вартість активів та кількістю працюючих) умовне підприємства можна віднести до малого.</p> <p>Ситуаційне завдання 2. Вкажіть, що з переліченого включається до облікової політики підприємства?</p> <ul style="list-style-type: none"> дублювання норм НП(С)БО; наводити перелік НП(С)БО; наводити прізвища конкретних виконавців, матеріально-відповідальних осіб; форма ведення бухгалтерського обліку та форми його організації; розробка робочого плану рахунків із відображенням субрахунків для деталізації доходів та витрат залежно від умов податкової політики та господарської діяльності, а також їх узгодження із фінансовою звітністю підприємства.

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційних завдань з теми 1 – 3 бали.

Семінарське заняття 2 -3

Тема 2. Облік активів суб'єктів малого підприємництва

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Документальне оформлення касових операцій.
- 2.2. Призначення і зміст Звіту касира.
- 2.3. Синтетичний облік касових операцій.
- 2.4. Порядок відкриття поточних рахунків.
- 2.5. Форми безготівкових розрахунків.
- 2.6. Суть форми розрахунків клієнт-банк.
- 2.7. Облік коштів на рахунках в банках.
- 2.8. Суть та критерії визнання основних засобів.
- 2.9. Що є одиницею обліку основних засобів.
- 2.10. Залежність визначення первинної вартості основних засобів від джерела їх надходження.
- 2.11. Документальне оформлення надходження основних засобів.
- 2.12. Характеристика першого розділу відомості 4-м.
- 2.13. Суть прямолінійного та залишкового методів нарахування амортизації.
- 2.14. Суть кумулятивного та виробничого методів нарахування амортизації.
- 2.15. Суть та склад запасів підприємства.
- 2.16. Охарактеризуйте складові елементи первісної вартості запасів при їх надходженні.
- 2.17. Методи оцінки при їх вибутті (охарактеризувати перші три методи).
- 2.18. Первинні документи при надходженні запасів.
- 2.19. Порядок ведення записів у відомості 2-м та їх особливості.
- 2.20. Суть та причини виникнення дебіторської заборгованості на підприємстві.
- 2.21. Класифікація дебіторської заборгованості з метою обліку.
- 2.22. Визнання дебіторської заборгованості.
- 2.23. Оцінка дебіторської заборгованості.
- 2.24. Документування операцій з руху дебіторської заборгованості.
- 2.25. Облік дебіторської заборгованості з покупцями і замовниками.
- 2.26. Облік розрахунків з підзвітними особами.

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. Розрахуйте ліміт залишку готівки в касі, якщо: з 01.10 2023 р. по 31.12.2023 р. Сума готівкової виручки склала - 424680,00 грн. Кількість робочих днів за ці місяці становить 65 днів.

Ситуаційне завдання 2. Визначте первісну вартість об'єкта основних засобів, вкажіть первинні документи та складіть бухгалтерські проведення (підприємство використовує загальний план рахунків) за наступними даними:

Підприємство — платник ПДВ придбало у постачальника обладнання вартістю 60 000 грн., у т. ч. ПДВ.

Витрати сторонньої організації щодо транспортування придбаного обладнання на підприємство вартістю 2 400 грн., у т. ч. ПДВ - ??- 400грн.

Вартість обладнання, послуг і робіт оплачено постачальникам з поточного рахунку підприємства.

Окрім того, підприємство понесло власні витрати з установки і монтажу:

заробітна плата з нарахуваннями ЄСВ працівників — 4200 грн., вартість використаних при установці матеріалів - 3000 грн.

Обладнання планується використовувати в господарській діяльності підприємства для здійснення оподатковуваних ПДВ операцій.

Обладнання введено в експлуатацію.

Ситуаційне завдання 3. Розрахуйте суму амортизації основних засобів прямолінійним методом, якщо первісна вартість об'єкта основних засобів становить 50 000 грн., ліквідаційна вартість 4 000 грн., строк корисного використання - три роки.

Ситуаційне завдання 4. За вище наведеними даними розрахуйте суму амортизації методом зменшення залишкової вартості

Ситуаційне завдання 5. Визначте фактичну виробничу собівартість готової продукції та складіть бухгалтерські записи (за спрощеним планом рахунків) на її оприбуткування, якщо:

– фактичні матеріальні витрати на виготовлення продукції на місяць склали 70000 грн (матеріали);

– протягом місяця оприбутковано з виробництва вартість зворотних відходів в сумі 1 000 грн;

– собівартість кінцевого браку, виявленого у виробництві – 500 грн,

– залишки незавершеного виробництва на початок місяця – 2 200 грн,

на кінець місяця – 2 500 грн.

Ситуаційне завдання 6. Підприємство імпортувало товар вартістю 1000 дол. На митниці були сплачені: ПДВ - 20%; мито - 2%. На момент оформлення вантажної митної декларації курс НБУ склав 41,3 грн за долар. На кінець кварталу курс НБУ склав 41,4 грн за долар. Товар сплачений в наступному кварталі, при цьому курс НБУ дорівнював 41,55 грн за долар. Відобразіть ці події в бухгалтерському обліку за загальним планом рахунків.

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційних завдань з теми 2 – 3 бали.

Семінарське заняття 4 -5

Тема 3. Облік капіталу та зобов'язань на малих підприємствах

Питання для усного опитування та дискусії

3.1. Суть та характеристика капіталу малих підприємств

3.2. Формування капіталу на малих підприємствах

3.3. Статутний капітал підприємства та організація його обліку

3.4. Синтетичний облік статутного капіталу малого підприємства

3.5. Тракткування поняття зобов'язання з юридичного, економічного та бухгалтерського поглядів

3.6. Нормативно-законодавче трактування поняття зобов'язання у НП(С)БО 1, Законі України «Про бухгалтерський облік» та Цивільному кодексі України.

3.7. Суть поточних зобов'язань, їх види та документальне оформлення

3.8. Синтетичний облік поточних зобов'язань

3.9. Суть нарахувань та утримань із заробітної плати

3.10. Синтетичний облік розрахунків з оплати праці

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. Вкажіть, яким документом оформляються внесені зміни до статуту підприємства у разі його збільшення та вкажіть господарські записи, якщо:

- збільшення статутного капіталу малого підприємства відбулося за рахунок прибутку в сумі 20 000 грн;
- за рахунок внесків нових учасників в сумі 320 000 грн, у т.ч. за рахунок внесення грошових коштів на рахунок в сумі 120 000 грн, за рахунок внесення основних засобів в сумі 200 000 грн.

Ситуаційне завдання 2. Вкажіть, яким документом слід оформити внесені зміни до статуту підприємства у разі його зменшення та вкажіть господарські записи, якщо один із засновників підприємства вийшов з малого підприємства. Його частка становить 500 000 грн. Засновнику на цю суму видано товар.

Ситуаційне завдання 3. Вкажіть, як документально оформити факт внесення майна засновником до статутного капіталу, якщо відсутні документи, які підтверджують їх вартість.

Вартість майна, що вноситься має погодити всі засновники підприємства, про що складається протокол засновницьких зборів.

Ситуаційне завдання 4. Вкажіть, як документально оформити факт внесення майна засновником до статутного капіталу, якщо відсутні документи, які підтверджують їх вартість і засновники підприємства не дійшли спільної думки.

У цьому випадку експертну оцінку вартості майна повинно провести бюро технічної інвентаризації або торгово-промислової палати.

Ситуаційне завдання 5. Складіть оперограму на оформлення накладної на при розрахунках з постачальниками і підрядниками. При оформленні накладної задіяні такі посадові особи: бухгалтер, керівник, комірник, експедитор

Зміст операції	Бухгалтер	Керівник	Комірник
Складання накладної			
Затвердження правильності накладної			
Відпуск матеріальних цінностей			
Отримання матеріальних цінностей			

Ситуаційне завдання 6. Розрахуйте суму заробітної плати, яку отримає працівниця квітень місяць 2024 р. за умови, що у неї мінімальна заробітна плата та вона з чоловіком виховує трьох дітей віком до 18 років.

Розрахуйте суму заробітної плати, яку отримає працівниця за квітень місяць 2024 р. за умови, що у неї заробітна плата склала 14100,00 грн та складіть відповідні бухгалтерські записи.

Ситуаційне завдання 7. На підприємство завітали з перевіркою, які документи необхідно пред'явити перевірячому у випадку перевірки розрахунків з оплати праці:

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційних завдань з теми 4 – 3 бали.

Семінарське заняття 6

Тема 4. Облік витрат, доходів та фінансових результатів

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Які малі підприємства повинні вести облік витрат та суть витрат.
- 4.2. У чому полягає різниця між витратами та собівартістю.
- 4.3. Охарактеризуйте склад витрат.
- 4.4. Склад собівартості продукції.
- 4.5. Облік витрат на малих підприємствах.
- 4.6. Визначення доходів за НП(С)БО 15 та ПКУ.
- 4.7. Які доходи не включаються до складу доходів за ПКУ.
- 4.8. Порядок визнання доходу.
- 4.9. Синтетичний облік доходів на малих підприємствах.
- 4.10. Синтетичний облік фінансових результатів малого підприємства.

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. На підставі наведених господарських операцій визначити фактичну собівартість випущеної з виробництва готової продукції, скласти бухгалтерські проводки.

1. Для потреб основного виробництва за звітний період здійснено такі витрати:

- а) списані матеріали – 226 400 грн.
- б) нарахована заробітна плата виробничим робітникам – 354 000 грн.
- в) Нараховано ЄСВ – ?

2. Виявлено і списано з виробництва остаточний брак – 1 000 грн.

3. Списана фактична собівартість випущеної з виробництва готової продукції – (визначити)?

Незавершене виробництво на початок періоду – 11 000 грн., а на кінець періоду – 24 000 грн.

Ситуаційне завдання 2. Складіть бухгалтерські записи з обліку доходів, витрат та фінансових результатів, якщо підприємство отримало від покупця попередню оплату за відвантажену продукцію в сумі 78 тис. грн, собівартість реалізованої продукції склала 55 тис. грн.

Ситуаційне завдання 3. Складіть бухгалтерські записи з обліку доходів, витрат та фінансових результатів, якщо відвантаження продукції передувє її оплаті. Підприємство відвантажило продукцію на суму 78 тис. грн, собівартість реалізованої продукції склала 55 тис. грн.

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал.
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційного завдання з теми 4 – 3 бали.

Семінарське заняття 7

Тема 5. Звітність суб'єктів малого підприємництва

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Суть та призначення компонентів звітності суб'єктів малого підприємництва.
- 5.2. Законодавчі та нормативні документи, що регламентують порядок формування фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва.
- 5.3. Зміст та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
- 5.4. Формування балансу та звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва.
- 5.5. Порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.
- 5.6. Аналітичні можливості звітності малого підприємництва

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. Заповніть рядок 1100 «Запаси», якщо сальдо за

рахунками 20, 23, 26 відповідно складає: 12000 грн, 80000 грн та 16000 грн.
Ситуаційне завдання 2. Заповніть рядок 2180 «Інші операційні витрати», якщо

Адміністративні витрати склали 220000 грн, витрати на збут 3000 грн, собівартість реалізованих оборотних активів 4500000 грн, у тч. готової продукції на 4000000 грн.

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал.
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційного завдання з теми 5 – 3 бали.

Семінарське заняття 8

Тема 6. Порядок складання та подання звітності мікропідприємствами

Питання для усного опитування та дискусії

6.1. Суть внесених змін у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

6.2. Перелік суб'єктів, які складають і подають Фінансовий звіт мікропідприємств. Фінансова звітність мікропідприємств: форми, строки і порядок подання.

6.3. Формування показників у фінансовій звітності мікропідприємств

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. Заповніть рядок 1155 «Поточна дебіторська заборгованість», якщо сальдо за рахунками 37, 64 відповідно складає: 1650000 грн, 180000 грн. з податковим кредитом в сумі 300000 грн.

Ситуаційне завдання 2. Заповніть рядок 2000 «Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)», якщо дохід від реалізації продукції склав 2560000 грн з ПДВ, протягом року відбулося вирахування з доходу на суму 520000 грн.

Методи навчання та форми поточного контролю

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал.
- 2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.
- 3) розв'язок ситуаційного завдання з теми 6 – 3 бали.

Семінарське заняття 9

Тема 7. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Питання для усного опитування та дискусії

7.1. Порядок та умови переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

7.2. Ставки оподаткування та порядок визначення доходу для платників єдиного податку.

7.3. Облік податку на додану вартість для малих підприємств.

7.4. Порядок сплати податку, облік та звітність платників єдиного податку

Ситуаційні завдання

Ситуаційне завдання 1. Розрахуйте, яку суму податків сплатить ФОП, якщо у четвертому кварталі 2025 р. отримано доходів на суму 4000000 грн. ФОП є платником ПДВ.

Ситуаційне завдання 2. За яких умов ФОП переходить з 3 групи на загальну систему:

- перевищення ліміту річного доходу ;
- бажання вести заборонені для «спрощенців» види діяльності.

Методи навчання та форми поточного контролю

	<p>1) дискусійне обговорення проблемних питань – 1 бал.</p> <p>2) аудиторна письмова робота у формі виконання тестових завдань у Google формі чи он-лайн вікторини Kahoot за темою заняття – 1 бал.</p> <p>3) розв'язок ситуаційного завдання з теми 7 – 3 бали.</p>
Політика та контроль	
<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://surl.li/liuxqd) (у новій редакції).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять: усне опитування по питаннях семінару.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p style="text-align: center;">Питання для підсумкового контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, роль та місце малих підприємств в економіці України. 2. Нормативно-законодавче регулювання обліку на малих підприємствах. 3. Визначення суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. 4. Критерії віднесення юридичних та фізичних осіб до суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва. 5. Порядок державної реєстрації суб'єктів малого підприємництва в Україні. 6. Організація обліку на малих підприємствах. 7. Застосування простої і спрощеної форм бухгалтерського обліку. 8. Документальне оформлення грошових коштів, їх еквівалентів і грошових документів суб'єктами малого підприємництва. 9. Організація обліку та відображення операцій з грошовими коштами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків. 10. Порядок відображення інформації про операції з грошовими коштами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва. 11. Документальне оформлення операцій з надходження, переміщення, переоцінки, амортизації та вибуття основних засобів на малих підприємствах 12. інтегративний та аналітичний облік руху основних засобів у суб'єктів малого підприємництва. 13. Поняття та класифікація запасів, що використовуються суб'єктами малого підприємництва. 14. Види оцінки, що застосовуються суб'єктами малого підприємництва при обліку надходження та вибуття запасів. 15. Організація документування операцій з запасами на підприємствах малого бізнесу. 16. Порядок відображення операцій з запасами із застосуванням загального та спрощеного Плану рахунків. 17. Документальне оформлення операцій суб'єкта малого підприємництва за розрахунками з дебіторами. 18. Організація обліку та відображення операцій за розрахунками з дебіторами із застосуванням загального та спрощеного Планів рахунків. 19. Узагальнення інформації про розрахунки з дебіторами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва. 20. Особливості обліку власного капіталу на малих підприємствах. 21. Суть, значення і класифікація зобов'язань суб'єктів малого підприємництва. 22. Порядок документування та відображення на рахунках

бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва за кредитами банків.

23. Порядок розрахунків, документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань суб'єктів малого підприємництва перед постачальниками і підрядниками.

24. Облік заробітної плати суб'єктів малого бізнесу.

25. Суть і класифікація витрат суб'єктів малого підприємництва.

26. Умови визнання витрат відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати».

27. Види витрат суб'єктів малого підприємництва. Облік витрат та готової продукції на малих підприємствах.

28. Суть і класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва.

29. Умови визнання доходів відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід».

30. Особливості документування операцій з виникнення доходів у суб'єктів малого підприємництва

31. Облік доходів на підприємствах малого бізнесу.

32. Порядок формування, фінансових результатів.

33. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів.

34. Облік фінансових результатів.

35. Порядок розподілу й використання прибутку на малих підприємствах.

36. суб'єктів малого підприємництва.

37. Законодавчі та нормативні документи, що регламентують порядок формування фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва.

38. Зміст та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

39. Формування балансу та звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва.

40. Порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

41. Аналітичні можливості звітності малого підприємництва.

42. Суть внесених змін у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

43. Перелік суб'єктів, які складають і подають Фінансовий звіт мікропідприємств. Фінансова звітність мікропідприємств: форми, строки і порядок подання.

44. Формування показників у фінансовій звітності мікропідприємств.

45. Порядок та умови переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

46. Ставки оподаткування та порядок визначення доходу для платників єдиного податку.

47. Облік податку на додану вартість для малих підприємств.

48. Порядок сплати податку, облік та звітність платників єдиного податку.